

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
032/21	Kommunestyret	22.03.2021

Uttalelse til høring - "rusreformen" - forslag fra FRP

Kommunestyret 22.03.2021:

Behandling:

Einar R. Endresen (FrP), foreslått av Einar Roald Endresen, Fremskrittspartiet

Ordet «rusmisbruker» erstattes med «rusavhengig» i høringsuttalelsen, da dette ordet er en mer presis terminologi i denne sammenheng.

Einar R. Endresen (FrP), foreslått av Einar Roald Endresen, Fremskrittspartiet

Forslag om endringer i eget forslag: Siste avsnitt i høringsuttalelsen endres til:

Karmøy kommunestyre stiller seg ikke bak Regjeringens innstilling til Stortinget da dette vil medføre en liberalisering av narkotikabesittelse og bruk.

Karmøy kommunestyre tilrår at Stortinget returnerer saken om rusreform til Regjeringen, og ber om at det utarbeides nytt forslag som ikke inneholder forslag om straffrie kvoter narkotika.

Jan Birger Medhaug på vegne av Høyre, foreslått av Helge Thorheim, Karmøylista

Vi trenger en rusreform med bedre behandlingstilbud og forebygging.

Karmøy kommunestyre er bekymret for Rusreformens store fokus på straffefrihet for besittelse av mindre mengder narkotika i stedet for styrket innsats både fra kommuner og spesialisthelsetjeneste til de som trenger det mest. Vi mener budskapet om at narkotika fortsatt er ulovlig, men at en ikke blir straffet, er vanskelig og formidle til ungdommen og er redd for at dette lett kan oppfattes som en legalisering av disse stoffene.

Karmøy kommunestyre er bekymret for at dette senker terskelen for unge som vil eksperimentere med ulike rusmidler, og hva det vil føre til av øket utprøving og flere rusavhengige. Samtidig er det mange svakheter med dagens system og det må derfor jobbes videre med reformen med tanke ulike reaksjonsformer og oppfølging

av ungdom som blir tatt med mindre mengder narkotika. Det må også vurderes hvorvidt tunge rusmisbrukere skal møtes på en annen måte enn unge og nysgjerrige som prøver ut stoff.

Kommunene må styrke sin forebyggende og holdningsskapende innsats gjennom skoleverk og skolehelsetjeneste. Samtidig må samfunnet styrke behandlingsskapiteten for rusavhengige ved spesialisthelsetjenesten gjennom statens egne institusjoner og i avtale med private ideelle.

Vi trenger en rusreform med klar styrking av tiltak med vekt på forebygging og behandling, samtidig som en må ha et budskap som ikke oppfattes som en legalisering. For å få til økt satsing på forebygging og behandling, må skolen, skolehelsetjeneste og behandlingsapparatet stå helt sentralt, samtidig som politiet fortsatt må ha en viktig rolle.

Hansen (SV), foreslått av Odd Magne Brandt Hansen, SV-Sosialistisk Venstreparti

Hansen (SV) foreslo:

Saken oversendes administrasjonen for utarbeidelse av høringsforslag.

Einar R. Endresen (FrP), foreslått av Einar Roald Endresen, Fremskrittspartiet

Ordet «rusmisbruker» erstattes med «rusavhengig» i høringsuttalelsen, da dette ordet er en mer presis terminologi i denne sammenheng.

Einar R. Endresen (FrP), foreslått av Einar Roald Endresen, Fremskrittspartiet

Forslag om endringer i eget forslag: Siste avsnitt i høringsuttalelsen endres til:

Karmøy kommunestyre stiller seg ikke bak Regjeringens innstilling til Stortinget da dette vil medføre en liberalisering av narkotikabesittelse og bruk.

Karmøy kommunestyre tilrår at Stortinget returnerer saken om rusreform til Regjeringen, og ber om at det utarbeides nytt forslag som ikke inneholder forslag om straffrie kvoter narkotika.

Jan Birger Medhaug på vegne av Høyre, foreslått av Helge Thorheim, Karmøylista

Vi trenger en rusreform med bedre behandlingstilbud og forebygging.

Karmøy kommunestyre er bekymret for Rusreformens store fokus på straffefrihet for besittelse av mindre mengder narkotika i stedet for styrket innsats både fra kommuner og spesialisthelsetjeneste til de som trenger det mest. Vi mener budskapet om at narkotika fortsatt er ulovlig, men at en ikke blir straffet, er vanskelig og formidle til ungdommen og er redd for at dette lett kan oppfattes som en legalisering av disse stoffene.

Karmøy kommunestyre er bekymret for at dette senker terskelen for unge som vil eksperimentere med ulike rusmidler, og hva det vil føre til av øket utprøving og flere rusavhengige. Samtidig er det mange svakheter med dagens system og det må derfor jobbes videre med reformen med tanke ulike reaksjonsformer og oppfølging av ungdom som blir tatt med mindre mengder narkotika. Det må også vurderes hvorvidt tunge rusmisbrukere skal møtes på en annen måte enn unge og nysgjerrige som prøver ut stoff.

Kommunene må styrke sin forebyggende og holdningsskapende innsats gjennom

skoleverk og skolehelsetjeneste. Samtidig må samfunnet styrke behandlingskapasiteten for rusavhengige ved spesialisthelsetjenesten gjennom statens egne institusjoner og i avtale med private ideelle.

Vi trenger en rusreform med klar styrking av tiltak med vekt på forebygging og behandling, samtidig som en må ha et budskap som ikke oppfattes som en legalisering. For å få til økt satsing på forebygging og behandling, må skolen, skolehelsetjeneste og behandlingsapparatet stå helt sentralt, samtidig som politiet fortsatt må ha en viktig rolle.

Hansen (SV), foreslått av Odd Magne Brandt Hansen, SV-Sosialistisk Venstreparti

Saken oversendes administrasjonen for utarbeidelse av høringsforslag.

Forslagene fremsatt av Endresen (FrP) ble vedtatt med 25 stemmer mot 20 stemmer (H 9, Kl 6, MDG 2, SV 1, UA 1, V 1).

Forslaget fremsatt av Medhaug (H) fikk 17 stemmer mot 28 stemmer og falt (H 9, Kl 5, MDG 1, UA 1, V 1).

Forslaget fremsatt av Hansen (SV) fikk 3 stemmer mot 42 stemmer og falt (Kl 1, MDG 1, SV 1).

KST- 032/21 Vedtak:

Nei til et stort sjansespill med unge menneskers liv – nei til avkriminalisering av narkotika

Regjeringens forslaget til rusreform innebærer at Norge avkriminaliserer bruk, kjøp, besittelse og oppbevaring av mindre mengder narkotika. Det vil fortsatt være ulovlig, men skal ikke straffes. Den som blir tatt skal pålegges oppmøte hos kommunen, og ved å unnlate å møte opp vil man kunne ilegges to ganger rettsgebyret, dvs. kr. 2.398,-.

Kommunestyret ser at regjeringens forslag «slår inn noen åpne dører» når man mener at det er kommet noe «nytt og revolusjonerende» i denne reformen: Det vises til at «internasjonal forskning

viser at straff ikke fungerer for mennesker som sliter med rus».

Kommunestyret kan ikke se noe nytt i dette i det hele tatt. Det er mange år siden politi/påtalemyndighet sluttet med å straffeforfølge rusmiddelavhengige utelukkende for at de er nettopp

det: Rusmiddelavhengige.

I norsk rettspraksis har vi noe som kalles «opportunitetsprinsippet», som gjør at politiet/påtalemyndigheten ikke har plikt til å straffeforfølge alt som er straffbart etter loven, om det ikke vurderes som formålstjenlig. Og det å forfølge «slitne narkomane» anses ikke lenger som formålstjenlig.

Dagens Rusmiddelavhengige blir kanalisert til helsevesenet i de tilfellene hvor de utelukkende blir påtruffet beruset av narkotika, eller er i besittelse av små mengder narkotika.

Regjeringen har foreslått terskelverdier for ulike rusmidler. Blant annet to gram heroin, kokain og amfetamin, én «lapp» LSD, 0,5 gram MDMA og 10 gram cannabis.

Med reformen vil politiet, før de kan starte etterforskning, måtte konkludere med om det er en bruker, eller om det er «skjellig grunn til mistanke» om at det er en selger. Dette vil utvilsomt by

på

utfordringer når «selgeren» insisterer på at han «bare er bruker».

En annen virkning av at oppbevaring av mindre mengder narkotika ikke lenger er straffbart vil bli at politiet mister sin hjemmel til å foreta ransaking for å finne ut om besitteren har større mengder narkotika fordelt på «straffrie kvanta» på forskjellige steder.

Nå vil man fritt kunne porsjonere større partier med f.eks. heroin i såkalt «straffrie kvoter», slik at politiet mister sin viktigste «inngangsbillett» for å kunne foreta ransaking for å finne de større mengdene med narkotika.

Politiets ransakingshjemmel finnes i straffeprosessloven § 192, og gir politiet hjemmel til å foreta ransaking når noen «med skjellig grunn kan mistenkes for en handling som etter loven kan medføre

frihetsstraff». Etter dagens lovverk gir dette politiet hjemmel til å foreta ransaking når man finner noen i besittelse av narkotika, uansett hvilket kvantum man har på seg.

Dersom rusreformen vedtas som foreslått vil besittelse av små mengder narkotika ikke lenger medføre frihetsstraff. Følgelig vil heller ikke politiet lenger ha hjemmel til å utføre ransaking for å finne ut om besitteren til sammen sitter på mer stoff; altså et straffbart kvantum av narkotika. Ei heller vil man kunne ransake mobiltelefonen til besitteren, slik at man får kartlagt distribusjonsnettene for de større mengdene med narkotika.

Kommunestyret har registrert at politiet mener at utvalgets forslag innebærer risiko for økt bruk av

narkotika i Norge, noe som igjen vil gi økt risiko for større samfunnsproblemer knyttet til opprettholdelse av en svart økonomi og alvorlig, organisert kriminalitet.

Kommunestyret er bekymret for en av de utilsiktede konsekvensene av regjeringens forslag vil bli at

de tyngre organiserte mafiakartellene vil se seg best tjent med denne rusreformen. De som profiterer på våre ungdommers langsomme og pinefulle død.

Kommunestyret stiller seg også undrende til at man i reformen vil at vekta av stoffet skal være avgjørende for om det er straffbart eller ikke. Det er en kjent sak at heroin kan variere veldig i styrke/konsentrasjon. Det kan altså være mer narkotisk virkestoff i 2 gram av en type av heroin enn

det er i 10 gram av en annen type. Da vil det altså bli straffritt å være i besittelse av 2 gram høykonsentrert heroin, som er nok til flerfoldige doser. Dette mens man vil kunne straffes for å være i besittelse av de 10 grammene med lavkonsentrert heroin, som bare er nok til et par doser.

Kommunestyret ser at den utilsiktede konsekvensen av dette vil bli at produsentene/selgerne tilstreber å produsere heroin så høykonsentrert som mulig, slik at man får mest mulig virkestoff inn i

hver «straffrie» kvote. Dette vil igjen kunne medføre økt risiko for overdosedødsfall som følge av at

man «bommer» på dosen når sprøyta skal forberedes for injeksjon.

Kommunestyret merker seg at Den norske Legeforeningen har uttalt at det er lite trolig at en sivilrettslig reaksjonsmodell uten konsekvenser vil fungere i særlig grad, sannsynligvis aller minst for

de som trenger det mest: ungdom og personer i startfasen av et rusmisbruk. Dersom rusreformen medfører en holdningsendring til narkotika, vil det kunne senke terskelen for bruk, noe som med stor sikkerhet vil gi økt omfang av problematisk bruk av rusmidler.

Karmøy kommunestyre stiller seg ikke bak Regjeringens innstilling til Stortinget da dette vil medføre en liberalisering av narkotikabesittelse og bruk. Karmøy kommunestyre tilrår at Stortinget returnerer saken om rusreform til Regjeringen, og ber om at det utarbeides nytt forslag som ikke inneholder forslag om straffrie kvoter narkotika.

Etter kommuneloven § 11-3 (1) er det lederen av et folkevalgt organ som setter opp saksliste for hvert enkelt møte. Møteleder har mottatt forslag til sak fra kommunestyrerepresentant Endresen (FRP), og har satt saken på sakslisten, jf. kommuneloven § 11-3 (1). Saken legges frem som innsendt av forslagsstiller.

«Forslag om uttalelse fra Karmøy kommunestyre om regjeringens forslag til «rusreformen».

Jeg så, til min store glede, at både ordfører og varaordfører nå fremsto i Haugesunds Avis og uttalte seg med stor skepsis til regjeringens forslag til «rusreformen». Spesielt gledelig var det at varaordføreren, som representerer regjeringspartiet KrF, også stiller seg bak skepsisen.

Jeg deler ordførers og varaordførers syn fullt ut på saken.

Da «rusreformen» var ute på høring i kommunene var jeg i kontakt med både ordfører og rådmann for å få Karmøy kommune til å avgi høringsuttalelse i saken. Dette var under den første smittebølgen av covid-19. Rådmannen fremholdt at hennes administrasjon var travelt opptatt av å håndtere pandemien, og at de ansatte som ville vært naturlige å be om å utarbeide utkast til en slik uttalelse var disponert til å håndtere smittesituasjonen.

Derfor ble det ikke til at Karmøy kommunestyre utarbeidet noen høringsuttalelse i denne viktige saken. (Jeg ønsker ikke kritisere hverken ordfører eller rådmann for at det ble slik. Jeg støttet også denne prioriteringen.)

Men nå er saken om «rusreformen» blitt dagsaktuell igjen, og jeg synes det er viktig at Karmøy kommunestyre, som kommunens øverste organ, har en mening om den.

Jeg har derfor på eget initiativ utarbeidet et forslag til høringsuttalelse som følger i forlengelsen av dette brevet.

Jeg ber derfor om at ordføreren bruker sin rett etter kommuneloven §11-2 til å sette sak om uttalelse om «rusreformen» på dagsorden i neste kommunestyremøte, mandag 22. mars 2021.03.01

Mvh.

Einar R. Endresen (FrP)
Kommunestyremedlem

Nei til et stort sjansespill med unge menneskers liv – nei til avkriminalisering av narkotika

Regjeringens forslaget til rusreform innebærer at Norge avkriminaliserer bruk, kjøp, besittelse og oppbevaring av mindre mengder narkotika. Det vil fortsatt være ulovlig, men skal ikke straffes. Den som blir tatt skal pålegges oppmøte hos kommunen, og ved å unnlate å møte opp vil man kunne ilegges to ganger rettsgebyret, dvs. kr. 2.398,-.

Kommunestyret ser at regjeringens forslag «slår inn noen åpne dører» når man mener at det er kommet noe «nytt og revolusjonerende» i denne reformen: Det vises til at «internasjonal forskning viser at straff ikke fungerer for mennesker som sliter med rus».

Kommunestyret kan ikke se noe nytt i dette i det hele tatt. Det er mange år siden politi/påtalemyndighet sluttet med å straffeforfølge rusmisbrukere utelukkende for at de er nettopp det: Rusmisbrukere.

I norsk rettspraksis har vi noe som kalles «opportunitetsprinsippet», som gjør at politiet/påtalemyndigheten ikke har plikt til å straffeforfølge alt som er straffbart etter loven, om det ikke vurderes som formålstjenlig. Og det å forfølge «slitne narkomane» anses ikke lenger som formålstjenlig.

Dagens rusmisbrukere blir kanalisert til helsevesenet i de tilfellene hvor de utelukkende blir påtruffet beruset av narkotika, eller er i besittelse av små mengder narkotika.

Regjeringen har foreslått terskelverdier for ulike rusmidler. Blant annet to gram heroin, kokain og amfetamin, én «lapp» LSD, 0,5 gram MDMA og 10 gram cannabis.

Med reformen vil politiet, før de kan starte etterforskning, måtte konkludere med om det er en bruker, eller om det er «skjellig grunn til mistanke» om at det er en selger. Dette vil utvilsomt by på utfordringer når «selgeren» insisterer på at han «bare er bruker».

En annen virkning av at oppbevaring av mindre mengder narkotika ikke lenger er straffbart vil bli at politiet mister sin hjemmel til å foreta ransaking for å finne ut om besitteren har større mengder narkotika fordelt på «straffrie kvanta» på forskjellige steder.

Nå vil man fritt kunne porsjonere større partier med f.eks. heroin i såkalt «straffrie kvoter», slik at politiet mister sin viktigste «inngangsbillett» for å kunne foreta ransaking for å finne de større mengdene med narkotika.

Politiets ransakingshjemmel finnes i straffeprosessloven § 192, og gir politiet hjemmel til å foreta ransaking når noen «med skjellig grunn kan mistenkes for en handling som etter loven kan medføre frihetsstraff». Etter dagens lovverk gir dette politiet hjemmel til å foreta ransaking når man finner noen i besittelse av narkotika, uansett hvilket kvantum man har på seg.

Dersom rusreformen vedtas som foreslått vil besittelse av små mengder narkotika ikke lenger medføre frihetsstraff. Følgelig vil heller ikke politiet lenger ha hjemmel til å utføre ransaking for å finne ut om besitteren til sammen sitter på mer stoff; altså et straffbart kvantum av narkotika. Ei heller vil man kunne ransake mobiltelefonen til besitteren, slik at man får kartlagt

distribusjonsnett for de større mengdene med narkotika.

Kommunestyret har registrert at politiet mener at utvalgets forslag innebærer risiko for økt bruk av narkotika i Norge, noe som igjen vil gi økt risiko for større samfunnsproblemer knyttet til opprettholdelse av en svart økonomi og alvorlig, organisert kriminalitet.

Kommunestyret er bekymret for en av de utilsiktede konsekvensene av regjeringens forslag vil bli at de tynge organiserte mafiakartellene vil se seg best tjent med denne rusreformen. De som profiterer på våre ungdommers langsomme og pinefulle død.

Kommunestyret stiller seg også undrende til at man i reformen vil at vekta av stoffet skal være avgjørende for om det er straffbart eller ikke. Det er en kjent sak at heroin kan variere veldig i styrke/konsentrasjon. Det kan altså være mer narkotisk virkestoff i 2 gram av en type av heroin enn det er i 10 gram av en annen type. Da vil det altså bli straffritt å være i besittelse av 2 gram høykonsentrert heroin, som er nok til flerfoldige doser. Dette mens man vil kunne straffes for å være i besittelse av de 10 grammene med lavkonsentrert heroin, som bare er nok til et par doser.

Kommunestyret ser at den utilsiktede konsekvensen av dette vil bli at produsentene/selgerne tilstreber å produsere heroin så høykonsentrert som mulig, slik at man får mest mulig virkestoff inn i hver «straffrie» kvote. Dette vil igjen kunne medføre økt risiko for overdosedødsfall som følge av at man «bommer» på dosen når sprøyta skal forberedes for injeksjon.

Kommunestyret merker seg at Den norske Legeforeningen har uttalt at det er lite trolig at en sivilrettslig reaksjonsmodell uten konsekvenser vil fungere i særlig grad, sannsynligvis aller minst for de som trenger det mest: ungdom og personer i startfasen av et rusmisbruk. Dersom rusreformen medfører en holdningsendring til narkotika, vil det kunne senke terskelen for bruk, noe som med stor sikkerhet vil gi økt omfang av problematisk bruk av rusmidler.

Karmøy kommunestyre stiller seg ikke bak Regjeringens innstilling til Stortinget da dette vil medføre en liberalisering av narkotikabesittelse og bruk, og ber Regjeringen trekke sitt forslag om å innføre «straffrie» kvoter av narkotika.

Einar R. Endresen
Kommunestyremedlem (FrP)»